

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ohjaus ja valvonta

Sosiaali- ja terveydenhuollon omavalvonta

- Omavalvonnalla tarkoitetaan palveluiden tuottamiseen kuuluvaa ennakkoivaa, toiminnanaikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskinhallintaa, jolla osaltaan varmistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutuminen.
- Omavalvontavelvoite koskee sekä palvelunjärjestäjää että palveluntuottajaa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023).
- Palvelunjärjestäjä = Järjestämisvastuussa oleva hyvinvointialue (Pirha)
- Palveluntuottaja = Hyvinvointialueen (Pirha) oma sote-palvelutuotanto ja muut palveluntuottajat, jotka tuottavat palveluita Pirhalle (ostopalvelusopimukset, palvelusetelit, jne.).
- Valvonnan ensisijainen muoto on palveluntuottajan toteuttama omavalvonta.

Palvelunjärjestäjän omavalvonta (1)

- Hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen kuuluvasta sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta ja ohjauksesta säädetään laissa hyvinvointialueesta (611/2021), laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) sekä laissa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023).
- Palvelunjärjestäjän on varmistettava omien sekä hankkimiensa palvelujen **saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu** eli
 - varmistettava omavalvonnalla sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviensä lainmukainen hoitaminen,
 - valvottava toimintaansa siten, että sosiaali- ja terveydenhuolto on sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaista kuin asiakkaiden ja potilaiden tarve ja turvallisuus edellyttävät,

Palvelunjärjestäjän omavalvonta (2)

- otettava toiminnassaan huomioon, että sosiaalihuollon asiakkaiden ja potilaiden palvelut toteutetaan yhdenvertaisesti,
- seurattava myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen henkilöstön riittävyttä sekä tilojen ja laitteiden turvallisuutta ja soveltuvuutta palvelujen toteuttamisessa
- Palvelunjärjestäjän omavalvontaan kuuluu valvoa oman palvelutuotannon lisäksi eri palveluntuottajien kanssa tekemiensä sopimusten noudattamista sekä ohjata ja valvoa yksityisiä palveluntuottajia ja näiden alihankkijoita jatkuvasti palveluja tuottaessa.
- Epäkohtiin on puututtava ripeästi ja luotava menettelyt tämän mahdollistamiseksi.

Palvelunjärjestäjän omavalvonta Pirhassa (1)

- Pirhan omavalvonnan vastuut ja tehtävät määritellään aluevaltuuston hyväksymässä omavalvontaohjelmassa [Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman päivitys vuodelle 2024 | Pirkanmaan hyvinvointialue](#)
- Pirhan omavalvontaohjelmassa on kirjaus:
 - **Palvelunjärjestäjän** vastuuseen kuuluva **omavalvonta**: omavalvontaan sisältyy järjestäjälle kuuluvan järjestämisvastuun lainmukaisuuden varmistaminen sekä järjestämisvastuun toteutumisen osoittaminen valvontaviranomaiselle. Lisäksi järjestäjän omavalvonta sisältää oman ja hankitun palvelutuotannon ohjaus- ja valvontavelvoitteen sekä muun tuotannon asianmukaisen hankinnan ja tehdyn hankinnan seurannan.
 - **Palveluntuottajan omavalvonta**: lakisääteinen velvollisuus laatia omavalvontasuunnitelma ja toimia tosiasiallisesti sen mukaisesti sekä valvoa myös alihankintana tilattua tuotantoa.

Palvelunjärjestäjän omavalvonta Pirhassa (2)

- Omavalvontaohjelman (luku 3.) mukaan palvelunjärjestäjän keskeisenä tehtävänä on varmentaa järjestämisvastuunsa toteuttaminen:
- järjestämisvastuu varmennetaan järjestäjän omavalvontaohjelman mukaisella laadunkehittämisellä ja itsearvioinnilla (Strategisen ohjauksen tehtäväalue) sekä
- oman ja hankitun sosiaali- ja terveysterveysten palvelun valvonnalla (Tukipalveluiden tehtäväalue)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta vastaa käytännössä valvonta ja asiavastaavatoiminta –vastuualueen valvontayksikkö.
- Valvontayksikkö ohjaa ja valvoo ensisijassa Pirhan järjestämien sote-palveluiden saatavuutta, jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua ja ohjaa palveluyksiköitä näissä asioissa.

Palvelunjärjestäjän omavalvonta Pirhassa (3)

- Hankintojen ja sopimusten osalta lisäksi:
 - Hankinnat (Strateginen ohjaus ja järjestäminen); hankintojen toteuttaminen yhteistyössä sote-palveluiden kanssa sekä myös sopimuksenaikaista seuranta (mm. taloudellinen vakavaraisuus, Tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet).
 - Sote-palvelutuotanto; hankintoihin osallistuminen sekä sopimuksenomistajuus ja sopimuksenmukaisuuden toteutumisen seuranta käytännössä.

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (1)

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Tukipalvelut

Tukipalvelujohtaja Jukka Santala

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujohtaja
Miia Luukko

Toimitilapalvelut

Kiinteistöjohtaja
Petri Laurikka

Huoltopalvelut

Palvelutuotantojohtaja
Petteri Paavola

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelujohtaja
Teija Liimatainen

Tietohallinto

Tietohallintojohtaja
Pasi Lehmus

Päätöksenteo-, ja lakipalvelut
Johtava lakimies
Tanja Welin

Valvonta- ja asiavastaa-toiminta
Palvelupäällikkö
Katja Uitus-Mäntylä

Tilahallinta
Tilahallintojohtaja
Ari Kulmala

Kiinteistöpalvelut
Kiinteistöpalvelujohtaja
Marko Siirtola

Osastopalvelut
Palvelujohtaja
Suvi Forss

Välinehuolto
Palvelupäällikkö
Anniina Salminiemi

Henkilöstöhallinnolliset palvelut
HR-palvelupäällikkö Katja Vihusaari

Henkilöstöresurssien suunnittelun ja hallinnan palvelut
HR-palvelupäällikkö
Hanna Koivisto

Perustason ICT-palvelut
ICT-palvelujohtaja
Rami Nurmi

Sairaala-järjestelmät
ICT-palvelujohtaja
Aki Jokinen

Yhteiset ICMT-palvelut
ICT-palvelujohtaja
Juha Aalto

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (2)

Lasten-, nuorten ja perheiden palvelut	Työikäisten ja vammaisten palvelut (ml. mt-ja päihdepalvelut)	Ikäihmisten palvelut *)	Terveyspalvelut
Gold Minna Kovalainen Erja Valtanen Kirsi valvonta.lapsiperheet@pirha.fi	Bürki Nina Jaakkola Marja Jukantupa Anna Santala Johanna valvonta.tyoikaiset@pirha.fi	<i>Eteläinen</i> Järvenpää Satu Mikkonen Sirpa <i>Läntinen</i> Karimäki Janika Viitasalo-Männistö Marianne <i>Pohjoinen</i> Junnila Heidi Metsäranta Mirkka valvonta.ikaihmiset@pirha.fi	Heinonen Auli Lampu Taina Lehtinen Sanna Toivonen Katri valvonta.terveyspalvelut@pirha.fi

Lisäksi yhteinen e-mail:

valvonta@pirha.fi (muut valvonta-asiat)

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (3)

- Palvelunjärjestäjän sosiaali- ja terveystalveluiden valvonta Pirhassa perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelmaan.
- Suunnitelma vuosille 2025-2026 on hyväksytty aluehallituksessa 11.2.2025.

[Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelma 2025 -2026 | Pirkanmaan hyvinvointialue](#)

- Valvontasuunnitelmassa määritellään suunnitelmallisen valvonnan painopistealueet ja kohteet.
- Valvontasuunnitelman ulkopuolelta on mahdollista ottaa kohteeksi muitakin yksiköitä esimerkiksi samaan palvelukokonaisuuteen kohdistuvien toistuvien epäkohtailmoitusten johdosta.
- Suunnitelman toteutumista seuraa asiakkuus- ja laatujaosto (Hallintosääntö 12 §, 4a. kohta); raportit 3 x/vuosi sekä edellisen vuoden toimintakertomus.

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (4)

- Valvontasuunnitelman painopisteenä on omavalvonnan toteutuminen seuraavilla osa-alueilla:
 - riskinhallinta
 - henkilöstö
 - lääkehoito
 - asiakkaan asema ja oikeudet
 - kirjaamisen laatu
- Valvonnan painopisteiden painotus voi vaihdella eri valvontatapahtumissa. Painopisteisiin vaikuttavat esimerkiksi aiemmat palveluyksiköstä tehdyt valvontahavainnot sekä yksikköön mahdollisesti kohdentuneet palautteet ja epäkohtailmoitukset.

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (5)

- Ohjaus- ja valvontatehtävän lisäksi valvontayksikkö käsittelee ostopalveluita koskevat:
 - epäkohtailmoitukset valvontaviranomaiselta (avi, Valvira)
 - aluehallintovirastosta omavalvonnallisesti selvitettäväksi siirretyt asiat
 - valvontalain 29 §:n mukaiset henkilökunnan ilmoitukset
 - muut mahdolliset valvonnallista selvitystä edellyttävät palautteet

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (6)

- Valvontayksikön ja palvelutuotannon sopiman työjaon mukaisesti Pirhan omaa toimintaa koskevat vastaavat ilmoitukset käsitellään ensi sijassa palvelutuotannossa.
 - Valvontayksikkö arvioi riskiperusteisesti myös omaa tuotantoa koskevat ilmoitukset sekä tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä ja voi ottaa ilmoituksen käsittelyyn, mikäli asian luonne niin edellyttää (esimerkiksi useammat samaan toimintaan kohdistuvat ilmoitukset).
- Kaikesta palvelutuotannosta (oma, osto) tulleet erilaiset ilmoitukset ja palautteet (ml. muistutukset, kantelu) huomioidaan suunnitelmallisen valvonnan toteuttamisessa (esimerkiksi valvontakohteiden valinta).

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (7)

- Muistutukset ja kantelut käsitellään sote-palveluissa hallinnollisten asiakirjaprosessien mukaisesti.
- Valvontayksikkö ei osallistu näiden käsittelyyn, mutta saa 3 kk välein koosteen tulleista muistutuksista ja kanteluista.
- Mikäli selvityksen yhteydessä nousee kuitenkin valvonnallista huolta, on sote-palveluita ohjeistettu tekemään ilmoitus toimialan mukaisesti valvontayksikölle.

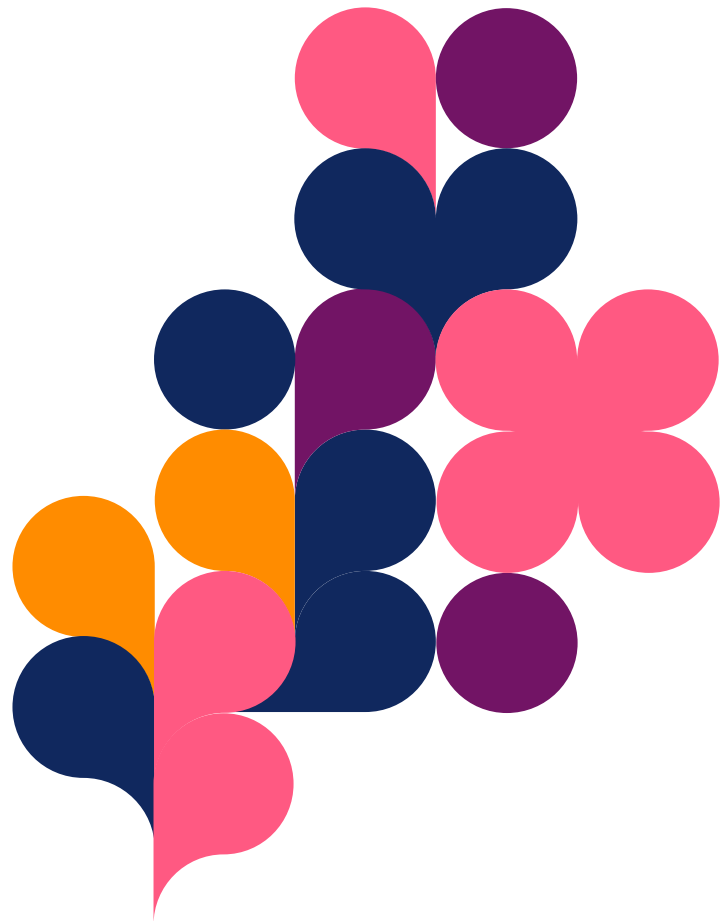
Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (8)

- **Valvontasuunnitelman kohteet 2025**

- ympärivuorokautista sosiaalihuollon palvelua tuottavat yksiköt; vuosittain valvottava, mahdollinen myös kevyempi valvontamenettely
- kotihoito (ml. yhteisöllinen asuminen); vuosittain valvottava, mahdollinen myös kevyempi valvontamenettely
- ikääntyneiden asiakasohjaus; asiakasohjauksen osalta jatkuu vuodelta 2024
- vammaisten sosiaalityö (ml. vammaisten asiakkaiden asiakasohjautuminen)
- vaikeavammaisten kotihoito; vuosittain valvottava, mahdollinen myös kevyempi valvontamenettely
- vammaisten asuminen (yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen); valvonta jatkuu vuodelta 2024
- mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asiakasohjaus
- mielenterveys- ja päihdepalveluiden asuminen (yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen); valvonta jatkuu vuodelta 2024

Sote-palveluiden järjestämisen valvonta (9)

- korvaushoito; ostopalveluna Pirhalle tuotettavat palvelut
- lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasohjaus
- lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityö; valvonta siirtyy vuodelta 2024 aluehallintoviraston valvonnan vuoksi, vuonna 2025 sisällytetään valvontaan myös avohuollon tukitoimet ja niiden myöntäminen
- kasvatus- ja perheneuvonta
- erikoissairaanhoidon 2025–2026; valvonta toteutetaan otantana erikoisaloittain
- päivystys ja laajat kiirevastaanotot; valvonta jatkuu vuodelta 2024
- perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut
- suun terveydenhoito
- ensihoito 2025–2026

Yhteystiedot

Katja Uitus-Mäntylä
Palvelupäällikkö
Valvonta- ja asiavastaavatoiminta
Hatanpäänkatu 3, B-rappu
33900 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi

